

มาตรการทางกฎหมาย และการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย

Legal measures and controls of commercial dog in Thailand

พิทักษ์พงษ์ ชัยคุช*

Pitakphong Chaikhot

บทคัดย่อ

การศึกษามาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาทางด้านมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยและศึกษาแนวทางการแก้ไขการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าด้วยมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย ซึ่งยังไม่มีกฎหมายเฉพาะ เรื่องของการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า ดังนั้นควรจะต้องมีการออกกฎหมายการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าเพื่อลดปัญหา สุขขจรจัด การเกิดโรคพิษสุนัขบ้า และปัญหาต่อสังคมแล้วซ้ำอีกขึ้น

สำหรับประเทศไทยมีพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 แต่ยังไม่มามีมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยที่ครอบคลุมและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ส่วนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499ที่มีบทลงโทษน้อยเกินไปทำให้ผู้เลี้ยงสุนัขขาดความเกรงกลัวเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยสัมภาษณ์ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 4 กลุ่ม หลักๆได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มประชาชนผู้เลี้ยงสุนัข กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขายสุนัข กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 4 คือ กลุ่มผู้บังคับใช้กฎหมาย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันสังคมของประเทศไทยนำสุนัขมาเลี้ยงมากขึ้น แต่ผู้เลี้ยงยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุนัขอย่างแท้จริง ส่งผลให้ส่งผลกระทบต่อสังคม เช่น ปัญหาสุขขจรจัด ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า เหตุสุนัขเข้าทำร้ายผู้คน นอกจากนี้ยังมีเรื่องของความสะอาดของสถานที่เลี้ยงสุนัขซึ่งส่งผลทำให้สุนัขเกิดความเครียดและเกิดความดุร้ายขึ้นได้ ทั้งนี้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลอื่น ในขณะเดียวกันกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุม ดูแล การเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้านั้นจะสามารถใช้บังคับเป็นมาตรการทางกฎหมายในการควบคุม ดูแลสุนัขได้ทั่วราชอาณาจักรยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ดังนั้นเมื่อมีปัญหาอันเกิดจากสุนัขจึงมีความจำเป็นต้องนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุนัขที่มีอยู่อย่างเช่น พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557, พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535, พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 มาแก้ปัญหาดังกล่าวแต่ไม่ใช่นำกฎหมายเกี่ยวกับสุนัขโดยตรง ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะพัฒนา มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยที่เหมาะสมและ

* อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

เป็นไปได้เพื่อเป็นแนวทางการควบคุมผู้เลี้ยงสุนัขและผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษาและสามารถนำมาตรการทางกฎหมายนี้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : มาตรการทางกฎหมาย การควบคุม การเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า

Abstract

Study on legal measures and control of commercial dog in Thailand in this version has the purposes to battle. Maintain the legal measures and controls of commercial dog in Thailand. And the study approach was to raise a dog in order to trade with a legal measure and control the dog in Thailand. Also, there are no specific laws, which the story of the dog to trade. Therefore, the law should be expanded to feed the dog, to trade, to reduce the problem. Stray dogs being born rabies and society problems over and over again up.

For Thailand the prevention of cruelty to act and the animal welfare A.D 2014. But there are no legal measures and controls of the dog to trade in Thailand, including covers and a picture. The public health act A.D 1992 and Commercial undertakings Act A.D 1956 contains penalties for too little makes people dehydrated dog afraid to solve some real problems that occur. Researchers have studied the interview sample working age group consists of 4 main groups, namely that The 1 is a groups of people raising dogs. The 2 groups are groups of entrepreneurs selling dogs. The 3 groups is a group of related government agencies. The group, which is a group of 4 groups of law enforcement.

The study found that the present society of the dog raising more and more. But who lack understanding and knowledge to look after the dog profit. Due to its impact on society, such as the problems of stray dogs, rabies problem because dogs do evil people. Besides. Going to have the cleanliness of the place, which the dog stress and the more fierce. With the cause trouble annoy old other people. At the same time, the law about controlling dike Raising the dog to trade It can be applied as a measure of legal control. Look after the dogs around the kingdom has not covered enough. So when there is a problem caused by a dog, it is necessary to adopt laws relating to dogs are like. The Prevention of Cruelty to animal welfare undertakings A.D 2014, The public health act A.D 1992, Commercial undertakings Act A.D 1956 To resolve the problem, but not the laws about dogs directly. Researchers have to develop legal measures relating to the control of trade in the domestic dog

that Thailand is reasonable and possible to control pet dog and related studies, and legal measures can be introduced to effective use of this.

keyword(s): Legal measures to control raising the dog, to trade.

บทนำ

สุนัขจัดเป็นสัตว์เลี้ยงที่น่ารัก เฉลียวฉลาด มีประสาทสัมผัสในการรับกลิ่นดี และมีความจงรักภักดีต่อเจ้าของ บ่อยครั้งที่สุนัขทดแทนบุญคุณเจ้าของโดยการปกป้องเจ้าของด้วยชีวิตของมัน ซึ่งสัญชาตญาณและความซื่อสัตย์ของสุนัข ทำให้มนุษย์เรานิยมเลี้ยงไว้เป็นเพื่อนเล่นประจำบ้าน เพื่อสร้างความผ่อนคลาย สร้างความเพลิดเพลิน คลายเหงาได้บางเวลา ความใกล้ชิดระหว่างมนุษย์และสุนัขช่วยให้สุขภาพด้านร่างกายและจิตใจของมนุษย์ดีขึ้น

ในปัจจุบันมีการนำสุนัขมาเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น จึงมีการเพาะพันธุ์สุนัขหลายสายพันธุ์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด โดยสายพันธุ์สุนัขที่ได้รับความนิยมนำไปเลี้ยงมากที่สุด ได้แก่ ชิววา, ปอมเมอเรเนียน, ชิสุ, ยอร์คเชียร์ เทอร์เรียร์, บีเกิล, ปีก, บูลด็อก, ไซบีเรียน ฮัสกี้, โกลเด้น รีทรีฟเวอร์ และลาบราดอร์ รีทรีฟเวอร์ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การผสมพันธุ์สุนัขเพื่อให้ได้สุนัขที่ดีที่สุด และตามความต้องการของผู้เลี้ยงสุนัข จึงเกิดเป็น "ธุรกิจ" การค้าขายสุนัขขึ้นมา

การค้าขายสุนัขสามารถทำเป็นทั้งอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมก็ได้ ทั้งนี้จะต้องมีความรู้เรื่องของการดูแลสุนัขในระดับพื้นฐาน เช่น วิธีการเลี้ยง การให้อาหาร การผสมพันธุ์ การออกกำลังกาย และการทำความสะอาด การค้าขายสุนัขนับวันก็ยิ่งกลายเป็นการค้าขายเชิงพาณิชย์ มีการตั้งราคาสูงขึ้นตามความต้องการของตลาดและการดูแลที่ค่อยข้างละเอียดอ่อน โดยมีตลาดค้าขายสุนัขชัดเจนมากขึ้นทั้งในตลาดนัดทั่วไปและในโลกของโซเชียลส่งผลให้เกิดฟาร์มสุนัขขึ้น นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวกับสุนัขมากขึ้น อาทิ ร้านจำหน่ายอาหารสุนัขและขนมของว่างสำหรับสุนัข, ร้านบริการอาบน้ำ ตัดขน ทำสัไฮไลต์ขน, บริการสระว่ายน้ำสัตว์เลี้ยง, สวนออกกำลังกายสำหรับสุนัข, ร้านสปาสำหรับสุนัข และโรงเรียนฝึกสุนัข ครบวงจรมากขึ้น ทั้งนี้การค้าขายสุนัขยังยึดอยู่กับสายพันธุ์และความนิยมของผู้นำไปเลี้ยง โดยไม่มีเกณฑ์มาตรฐาน ถึงแม้ว่าจะเป็นสุนัขสายพันธุ์เดียวกัน อายุเท่ากัน เพศเดียวกัน แต่มีราคาต่างกัน

ในกรณีที่ผู้ขายไม่สามารถขายสุนัขออกไปได้ภายใน 90 วัน ผู้ขายอาจจะต้องมีต้นทุนสูงขึ้น เพราะต้องมีการฉีดยาวัคซีน และเพิ่มค่าอาหาร รวมถึงค่าเลี้ยงดูอื่นๆ เป็นเหตุให้ต้องนำสุนัขไปปล่อยทิ้งบ้าง อาทิ ตามชุมชน วัด และสวนสาธารณะ อีกประการหนึ่งเมื่อผู้เลี้ยงซื้อสุนัขมาแล้วแต่ไม่มีเวลาได้ดูแลสุนัขเต็มที่ จำเป็นต้องนำสุนัขไปปล่อยทิ้งตามที่สาธารณะ ส่งผลให้เกิดปัญหาต้องชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม จากข่าวของหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ในคอลัมน์รายงานพิเศษ ระบุว่า "ฟาร์มขายหมาเถื่อน"...จริงรึอุบาทว์ทารุณสัตว์ เพราะความน่ารัก เชื่อ เป็นมิตร กตัญญูรู้คุณ ทำให้สุนัขกลายเป็นสัตว์เลี้ยงยอดนิยม จึงมีฟาร์มสุนัขเถื่อน มีการเพาะพันธุ์ในที่ลับ เพราะต้องการปิดบังไม่ให้ใครรู้ว่าพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ไม่ใช่พันธุ์แท้ สถานที่อยู่สกปรกคับแคบ คนเพาะพันธุ์ไม่ได้มองสุนัขเป็นสิ่งมีชีวิต แต่เป็นเครื่องจักรผลิตลูกสุนัข จุดประสงค์เดียวคือทำกำไรให้ได้มากที่สุด นั้นหมายถึงการ

จับสุนัขผสมทุกครั้งถึงฤดูติดสัด ให้กินเศษอาหารเหลือ ไม่มีการอาบน้ำแต่งขน ไม่มีการทำความสะอาดกรง ไม่ได้ฉีดวัคซีน ไม่ต่างจากขุมนรก “สุนัขจะถูกขังกรงตลอดเวลา ไม่มีวันได้ออกไปไหนจนวันตาย บางตัวพิการ ตาบอด เล็บยาวจนทะลุเนื้อออกมาจนก็ไม่ได้ตัด บางตัวเป็นอัมพาตเดินไม่ได้ แต่ยังถูกเก็บไว้ผสมพันธุ์จนกระทั่งผสมพันธุ์ไม่ได้เขาก็เอาไปกำจัด ไม่ก็ปล่อยให้ป่วยตาย บางคนธุรกิจเลี้ยง เลี้ยงไม่ไหวก็ขายถูกๆ หรือเอาไปปล่อยข้างถนน ทุกวันนี้ปัญหาสุนัขจรจัดที่เริ่มมากขึ้นตามสถานที่ต่างๆ ส่วนหนึ่งมาจากเจ้าของฟาร์มที่ไร้ความรับผิดชอบ ทั้งนี้ประเทศไทยควรตั้งกรมสัตว์เลี้ยง ทำหน้าที่ดูแลเรื่องสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะ ทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐ นักวิชาการ เอ็นจีโอ สัตวแพทย์ มีการตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจสัตว์เลี้ยงให้มีอำนาจในการตรวจค้น ยึด จับกุม ลงโทษ กรณีมีเหตุทารุณกรรมสัตว์เกิดขึ้น (หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ รายงานพิเศษ “เจาะลึกปัญหาระดับชาติ สุนัขจรจัดล้นเมือง วันที่ 1 มิ.ย. 2559 นอกจากนั้นแล้วโรคพิษสุนัขบ้ายังเป็นปัญหาสังคมที่ยังหาวิธีแก้ไขไม่หมดโดยในปี พ.ศ. 2561 นี้ กรมปศุสัตว์ได้ประกาศเขต “โรคพิษสุนัขบ้า” ระบาด โดยจัดเป็นพื้นที่สีแดง หมายถึงสถานการณ์น่าเป็นห่วง ใน 13 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสุรินทร์, ชลบุรี, สมุทรปราการ, ฉะเชิงเทรา, น่าน, บุรีรัมย์, อุบลราชธานี, เชียงราย, ร้อยเอ็ด, สงขลา, ระยอง, ตาก และศรีสะเกษ พร้อมกำหนดเขตพื้นที่เฝ้าระวังอีก 42 จังหวัด โดยจัดเป็นโซนสีเหลือง เพราะพบผู้เสียชีวิตจากโรคนี้แล้ว 3 ราย โดยมีการตรวจพบสัตว์ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว 251 ตัว

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาสาเหตุของการเกิดสุนัขจรจัดในสังคมที่ส่งผลเกี่ยวเนื่องถึงการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า และมาตรการทางกฎหมายนำมาแก้ไขร่วมกัน ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยมีแค่พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าจึงก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมซ้ำแล้วซ้ำอีกขึ้น

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาทางด้านมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าด้วยมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย

3.กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (ภาคสนาม)ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเอกสารมุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาตรการทางกฎหมาย และการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย แนวคำพิพากษาศาลฎีกา มาตรการทางกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ขอบเขตวิจัยด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มประชาชนผู้เลี้ยงสุนัข
 กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขายสุนัข
 กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
 กลุ่มที่ 4 คือ กลุ่มผู้บังคับใช้กฎหมาย

4. สมมุติฐานการวิจัย

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า ยังไม่มีกฎหมายหมายเฉพาะเรื่องของการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า ดังนั้นควรจะต้องมีการออกกฎหมายการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าเพื่อลดปัญหาสังคมของประเทศ

5. ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมจากตำราทางวิชาการต่างๆ อาทิ เอกสาร รายงาน บทความ บทวิเคราะห์ทั้งจากสื่อมวลชน รายงานวิชาการ วิทยานิพนธ์ ระเบียบ คำสั่ง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ข้อมูลในการตีความในลักษณะวิเคราะห์ตามเหตุและผล รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า เพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลผลหามาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดโดยให้ครอบคลุมไปถึงผู้เพาะพันธุ์สุนัขด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์ ซึ่งในการสัมภาษณ์ ที่มีการกำหนดหัวข้อประเด็นไว้แล้วหรือเป็นแบบปลายปิด (Closed Form) เพื่อจะได้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลในเรื่องประเด็นต่างๆเป็นการผสมกับการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด (Opened Form) เพื่อเปิดให้มีการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ นอกเหนือจากหัวข้อหรือประเด็นที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่มีความเหมาะสมภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมในงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งรวบรวมมาจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์ประชากรที่มาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนึงถึงสมมติฐานของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษาเอกสาร หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2. สร้างแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 3. ตรวจสอบประชากรและคัดประชากรเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4. นำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดสอบพร้อมนำไปสัมภาษณ์จริง

ขั้นตอนที่ 5. รวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆที่ได้จากเอกสารการสัมภาษณ์ โดยการออกแบบสัมภาษณ์และนำไปจัดหมวดหมู่ แบ่งแยกประเภทเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Tools For Data Collective) ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางด้านข้อกฎหมายของมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดด้านมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างทางด้านมาตรการกฎหมายการควบคุมและการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยและต่างประเทศ

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการออกแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ประกอบการวิจัย ดังปรากฏในภาคผนวก

ผู้วิจัยได้ออกแบบสัมภาษณ์และคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้นำไปทดสอบ (Pretest) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) ในแต่ละข้อเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาวิจัย

6.สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย มาตรการทางกฎหมายของไทยตลอดจน แนวคำพิพากษาศาลฎีกา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตั้งไว้ในกรณีวิจัยฉบับนี้ซึ่ง ปรากฏว่าผลการวิจัยในหัวข้อ มาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย ดังนี้

มาตรการทางกฎหมายของไทย

ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าแต่มีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงดังนี้ พระราชบัญญัติ ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ.2557 แต่ไม่ได้บัญญัติหมวดที่ว่าด้วยมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าและบทลงโทษกำหนดไว้น้อยเกินไป

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้มีบัญญัติเรื่องการป้องกันเหตุรำคาญอันอาจเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ไว้ในหมวด 5 มาตรา 25 ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญในมาตรการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนได้ในมาตรา 25(2) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ มาตรา 25 (3) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มี

การควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและในหมวด 6 การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ มาตรา 29 เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้ส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ให้เขตอำนาจราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้และการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังกล่าว

7.อภิปรายผล

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สภาพปัญหาที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทย ควรมีการแก้ไขเป็นกรณีเร่งด่วนดังนี้

1. ควรกำหนดกฎเกณฑ์และมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าให้มีความชัดเจน โดยในส่วนนี้ภาครัฐ ควรหาทางแก้ไขและกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบที่เกี่ยวข้องมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

2. ควรให้มีการขอใบอนุญาตในการเลี้ยงสุนัขบ้านและเลี้ยงเพื่อการค้าซึ่งจะเป็นการจัดระเบียบสุนัขรวมถึงการกำหนดจำนวนสุนัขที่อนุญาตให้เลี้ยง เช่น การเลี้ยงสุนัข ควรเลี้ยงไม่เกิน 2 ตัวต่อบ้านหนึ่งหลัง

3. ควรเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ให้กับหน่วยงานท้องถิ่นให้มีอำนาจในการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าให้มากขึ้น เพื่อกระจายอำนาจและลดภาระของภาครัฐ

จากการที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ผู้วิจัยขอสรุปผลดีและผลเสียเกี่ยวกับ มาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าในประเทศไทยได้ดังนี้

ข้อดี

1. การกำหนดมาตรการทางกฎหมายและการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้าให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม จะทำให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจว่าการนำสุนัขมาเลี้ยงในเบื้องต้นจะต้องดำเนินการอย่างไร เป็นการลดภาระของสังคมและหน่วยงานภาครัฐได้

2. การกำหนดบทลงโทษที่มีความรุนแรงมากขึ้น จะทำให้ผู้เลี้ยงสุนัขมีความกลัวและดูแลเอาใจใส่สุนัขของตัวเองมากขึ้น

3. ทำให้ลดการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อเสีย

1. ผู้เลี้ยงสุนัขมีภาระมากขึ้นในการเลี้ยงดู

8.ข้อเสนอแนะ

สำหรับในประเทศไทยจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า โดยผู้เลี้ยงสุนัขต้องขึ้นทะเบียนหรือขออนุญาตเลี้ยงสัตว์ และทำประวัติสุนัขทุกตัว เพื่อให้สามารถเช็คข้อมูลสุนัขย้อนหลังได้ รวมถึงมีการควบคุมจำนวนการเลี้ยง การเก็บภาษีสุนัข และมีมาตรการการลงโทษทางกฎหมายอย่างจริงจัง หากมีการจงใจที่ไม่ดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ให้แก้ไข เพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติใหม่ ว่าด้วยมาตรการควบคุมการเลี้ยงสุนัขเพื่อการค้า ออกมาบังคับใช้ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติ

9.บรรณานุกรม

- เฉลิมชาติ แจ่มจรรยา, ศุภมล ศรีสุขวัฒนา และสมชาย ตู่แก้ว. (2535) คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข. พิมพ์ครั้งที่ 4 นนทบุรี : กรมอนามัย, ม.ป.ป.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์. (2540) กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง. กรุงเทพมหานคร: จีระวิชาการพิมพ์.
- พจน์ บุชปาคม. (2523) คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : แสงทองการพิมพ์.
- นพรัตน์ สุวรรณกุล. (2542) “ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้ตามกฎหมายรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฤทัย หงส์ศิริ. “การฟ้องคดีละเมิดต่อศาลปกครอง.” *วารสารการศาลปกครอง* 3,1(มกราคม-เมษายน 2546): 68-94.
- วิชา มหาคุณ. “ทฤษฎีกฎหมาย.” *วารสารกฎหมาย* 1 (กันยายน 2517): 70-78.
- สุนีย์มัลลิกะมาลย์. “ทางเลือกหนึ่งในการเยียวยาผู้เสียหายจากปัญหามลพิษ.” *ดุลพห* 1,42 (มกราคม-มีนาคม 2539): 98-111.